

והיה החזון-איש נוהג אחת בשנה, כל שמחת-תורה^{15*}, לבוא אל היכל ישיבת פוניבז' פנימה, כדי להיות נוכח ולהשתתף בעצמו ב„הקפות”

עונת-הקציר הופך בבת-אחת לעובד גמרץ ותיקף. על אחת כמה וכמה, כאשר קורה ובעיצומו של יום-הקציר מתקדרים לפתע השמים והגשם מאיים לבוא, כי אז אין להכיר כלל וכלל את האיכר הליטאי העצלן, והעבודה בוערת ממש בכל עצמותיו עד קצות האצבעות, ואז אין למצוא עובד זרין וכובש כמותו! — — — החלטתי כעת לגשת תיכף ומיד לייסד ולהקים את ישיבת פוניבז' בבני-ברק! אין פנאי! עת לעשות! עס וואלקענט זיך (האופק מתקדר...), וכך נולדה ובאה לעולם ממלכת התורה של פוניבז' באותי חדר-הדווי של בית-ההבראה במרומי ירושלים: הרב החולה הריץ בו ביום פתק למי שנבחר על ידו להיות ר"מ ראשון בישיבת פוניבז', אשר על גבעת זכרון-מאיר בבני-ברק; הר"ם הצעיר [הוא הג"ר שמואל רוזובסקי] הופיע בחפזו לשם מילוי בקשתו הדחופה של הגאון מפוניבז' החולה; תוך יום-יומיים נבחר קומץ התלמידים שיהיו את גרעין-היסוד של הישיבה הנועדה לגדלות ולגדולות; במשך ימים ספורים הותקן צריף זמני, שניצב במורד הגבעה, ובצנעה ובחרדה ובתפילה נפתחה בו הישיבה — — —.

15. מפי בעל המעשה, גאב"ד פוניבז'.

15*. להוציא ליל שמחת-תורה של שנת תש"ט, שבו הלך אל בנין ישיבת „תפארת ציון” ברחוב ירושלים, שם התאכסן דרך עראי מרן הגרי"ז סולובייצ'יק זצ"ל גאב"ד בריסק שעזב את דירתו בירושלים עקב הפגזות הלגיון הערבי. אחרי שנשלמו ה„הקפות” בבית-מדרשו, יצא החזן"א לילך לפוניבז' בלויית מקורביו, אולם באמצע הדרך פנה אליהם ואמר: „בואו ונשמח את הרב מבריסק”

[רכו]

ובריקודין לכבוד התורה. הופעתו זו אין לתארה במלים. היא שנסכה עידוד בתלמידים לכל ימות השנה. עצם נוכחותו הנדירה, פעם בשנה, שפעה על הצורבים הצעירים קסם מופלא, השראה נשגבה, אשר הזרימה רוח חיים בישיבה. עליצות-רוחו בשעה זו הגיעה לשיא. בכל ביקור כזה היה מתיר — שלא כדרכו — לתלמידים שיהיו נושאים אותו במעלה ההר על גבי כסא מיוחד, הסביר פנים לכל אחד בבת-צחוק נלבבת, השתעשע במחזה המרהיב של בעלי תריסין המפוזים ומכרכרים לכבודה של תורה — ומה נהדר היה המראה בהיכנסו אל ההיכל ומעגלי הרוקדים מסביבים אותו כגורן עגולה, מבלי שיבחינו על ארשת-פניו שינוי כלשהו, כאילו אינו ממש¹⁶.
אכן, זכתה פוניבו, אשר החזון-איש השליך עליה את אדרתו.

תעמולה טובה

כיוצא בזה זכתה גם ישיבת סלובודקה ליחס דומה מצידו. על-פי עצתו האישית אשר יעץ לרבי יצחק-אייזיק שר, ראש ישיבת סלובודקה המפורסמת שחרבה בגולה, החליט גאון זה לקומם מחדש את ישיבתו במרומי „גבעת רוקח“ אשר בכניסה לבני-ברק.

ובבואם אליו התחיל החזון"א — שלא כדרכו — לזמר בקול ויצא לבדו בריקוד נלהב, כשהוא מפוז ומכרכר לכבוד התורה, עד שסחף אחריו את כל הנוכחים בשירה ובריקודין וערכו „הקפות“ במהדורה תנינא (מפי עד ראייה למחזה, בן אחיו, הג"ר שלמה-שמשון קרליץ ראב"ד פתח-תקוה).
16. אגב: בשנה האחרונה לחייו, תשי"ד, יצא החזון"א בליל שמחת-תורה וטיפס במעלה גבעת הישיבה כדי להשתתף ב„הקפות“, אך באמצע הדרך נודע לו כי הפעם הודלק בהיכל משום-מה אור החשמל. מכיון שהקפיד לא להשתמש בשבת ויו"ט בורם החשמל, המיוצר ע"י יהודים בעבירה, שב על עקבותיו. סיעות סיעות מבני הישיבה נחפזו מיד אל ביתו כדי להתנצל על המקרה והפצירו בו שיבוא אליהם. אחרי שהובטח לו שבעתיד לא יקרה עוד כדבר הזה, התנה עם התלמידים שיחזרו מיד ויכסו את הנורות בשמיכות ובתנאי זה הסכים לעלות שוב אל היכל הישיבה, למרות שהתייגע מאד בתליכה הקודמת, והכל כדי לשמוח עם בני-התורה בשמחת-תורה (מפי בן אחיו, הג"ר שמריהו-יוסף קרליץ). ואמנם מתנזרים בפוניבו כל הימים משימוש בחשמל מתוצרת „חברת החשמל“ בשבתות ובחגים, כשהתצרוכת מסופקת על-ידי גינראטור עצמאי, המופעל באורח אוטומטי.